

QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

**S.T.O. PRIM IMĦALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMĦALLEF ROBERT G. MANGION
ONOR. IMĦALLEF GRAZIO MERCIECA**

Seduta ta' nhar it-Tlieta, 25 ta' Frar, 2025.

Numru 10

Rikors numru 260/16/1 JVC

Maria Dolores Ferris

v.

**Jane Pizzuto, Maria sive Miriam Cacopardo,
Anthony Pizzuto u b'digriet tal-15 ta' Novembru 2023 l-atti
ġew trasfużi f'isem Joseph Micallef, Maria Dolores Ferris,
Jane Pizzuto, Maria sive Miriam Cacopardo u Rene Pizzuto
bħala eredi ta' Anthony Pizzuto li miet fil-mori; u Rene' Pizzuto**

Il-Qorti

1. Din hija kawża b'talba għal dikjarazzjoni li l-attriċi hija werrieta ta' sehem indiviż mill-wirt ta' missierha u għal-likwidazzjoni u ħlas ta' sehem riservat mill-wirt t'ommha.

2. L-attriċi ppremettiet illi:

“1. ‘Illi l-kontendenti kollha f’din il-kawza huma t-tfal ta’ Joseph Pizzuto u ta’ Maria Pizzuto xebba Grima, ghajr ghal Rene Pizzuto li jigi t-tifel tal-mejjet huhom Paul Pizzuto. Paul Pizzuto huwa hu l-kontendenti f’din il-kawza, u miet fid-9 ta’ Frar 2010 li kopja tac-certifikat tal-mewt tieghu jinsab hawn anness bhala dok MF 1;

2. Illi Joseph Pizzuto miet fl-10 ta’ Dicembru 1987 li kopja tac- certifikat tal-mewt jinsab hawn anness bhala dok MF 2, mentri Maria Pizzuto xebba Grima mietet fis-25 ta’ Novembru 2014 li kopja tac-certifikat tal-mewt taghha jinsab hawn anness bhala dok MF 3;

3. Illi Joseph Pizzuto u Maria Pizzuto xebba Grima xtraw u akkwistaw matul iz-zwieg taghhom erba’ propjetajiet immobbli li huma –

(i) 83, Paola Square Paola

(ii) 83, ‘Merryland’ Paola Square Paola

(iii) Il-garaxx 4, Palm Street Paola

(iv) Il-fond 4, Palm Street Paola

liema erba’ propjetajiet immobbli baqghu propjeta’ taghhom sal-mewt taghhom;

4. Illi Joseph Pizzuto halla l-wirt tieghu jigi regolat b’testment unica charta datat is-6 ta’ Marzu 1986 fl-atti tan-Nutar Joseph H Saydon kif ukoll b’testment unica charta addizzjonali tal-21 ta’ Mejju 1986 fl-atti tan-Nutar Joseph H Saydon, fejn ‘inter alia’ fost id-disposizzjonijiet huwa rregola is-segwenti –

(i) Illi halla lill-martu l-uzufrutt tal-beni kollha tieghu skond l-artikolu (1)

(ii) Illi halla id-dritt tal-abitazzjoni tad-dar bin-numru 83, Paola Square, Paola lil Jane Pizzuto (propjament lil min fost uliedhom baqa’ guvni u/jew xebba) kif ukoll halla in piena propjeta’ l-oggetti mobbli fid-dar lilha inkluz hagar prezzjuz u dehebijiet, ghajr kotba tal- bank u/jew titoli ta’ flus;

(iii) Legat in piena propjeta’ tal-hanut ‘Merryland’ Paola Square, Paola lil Jane u Anthony ahwa Pizzuto kif ukoll il-kmamar retoposti tal-hanut li jintuzaw bhala kcina, kamra tal banju u bitha, u dan b’mod ugwali u in rappresentanza ta’ servigi;

(iv) Ghajr ghal fuq stabbilit, Joseph Pizzuto halla lil hamest uliedu ugwalmart skond il-ligi;

(v) Illi fit-testment unica charta kien hemm il-fakolta' di variare it-testment, ghall-istess martu;

Illi dawn huma l-ahhar testmenti li ghamel Joseph Pizzuto u dan kif jirrizulta mir-ricerki testamentarji u mit-testmenti tas-6 ta' Marzu 1986 u tal-21 ta' Mejju 1986 dejjem fl-atti tan- Nutar Joseph H Saydon liema dokumenti jinsabu hawn annessi u mmarkati bhala dok MF 4 sa MF 7 inkluzi;

5. Illi Maria Pizzuto mietet wara Joseph Pizzuto fejn ir-ricerki testamentarji taghha jinsabu hawn annessi bhala dok MF 8 u MF 9 u fejn l-ahhar testmenti taghha huma dawk datati 4 ta' April 2002 fl-atti tan-Nutar Joseph H Saydon, 25 ta' Settembru 2002 fl-atti tan-Nutar Bartolomeo Micallef u fis-16 ta' Awwissu 2006 fl-atti tan-Nutar M'Christina Saydon, kopji tal-istess testmenti hawn annessi dok MF 10 sa dok MF 12 inkluzi;

6. Illi f'dawn l-ahhar testmenti ta' Maria Pizzuto, Maria Pizzuto 'inter alia' ddisponiet is-segwenti –

(i) Id-dritt ta' abitazzjoni lil Jane Pizzuto u zewgha u t-tfal taghha tal-fond 83, Paola Square, Paola

(ii) Prelegat in piena propjeta' tad-deheb, fidda, gjojellerija, hagar prezzjuz lil Jane Pizzuto

(iii) Il-hanut 'Merryland' 83, Paola Square, Paola inkluz l-istokk u l-ghamara ta' gol-hanut, u fejn Maria Pizzuto ddikjarat li qieghdha tiddisponi hekk nonostante li taf li hi m'hijiex il-propjetarja assoluta ta' dan il-fond;

(iv) Kwalunkwe sehem fid-dar 83, Paola Square, Paola, u il-garage 4, Palm Street, Paola

(v) Illi f'artikolu 3 halliet it-tfal ugwali bhala eredi

7. Illi r-rikorrenti rinunzjat ghall-wirt ta' ommha izda izzomm ferm id-drittijiet taghha ghas-sehem rizervat u dan kif jirrizulta min-nota ta' rinunzja bin-numru 23/2016 datat l-14 ta' Jannar 2016, hawn annessa u mmarkata bahal dok MF 13;

8. Illi a rigward il-wirt ta' missierha, r-rikorrenti tiddikjara li hi accettat il-wirt ta' missierha, izda rrifjutat il-wirt ta' ommha kif spjegat hawn fuq;

9. Illi ghalhekk fid-dawl ta' dawn il-fatti, r-rikorrenti qieghda tipprocedi kontra hutha sabiex takkwista u tiehu s-sehem rizervat dovut lilha mill-

wirt ta' ommha, skond il-ligi li jammonta ghal $1/5$ ta' $1/2 = 1/10$ tal-propjeta' (mobbli u immobbli) ta' Maria Pizzuto;

10. Illi oltre hekk, ir-rikorrenti taf li ohtha Jane Pizzuto pprocediet sabiex taghmel dikjarazzjoni causa mortis fl-atti tan-Nutar J.H. Saydon fl-14 ta' Mejju 2015 u dan kif jirrizulta mill-kopja tal-insinwa tal-kuntratt notarili markat bhala dok MF 14, fejn jirrizultaw wkoll il-valuri tal-proprietajiet kif gew iddikjarati mill-konvenuta Jane Pizzuto stess."

3. U għalhekk talbet lill-Qorti sabiex:

"1. Tiddeciedi li l-attrici hija dovuta s-sehem rizervat skond il-ligi mill-wirt ta' ommha Maria Pizzuto li mietet fil-25 ta' Novembru 2014;

2. Tillikwida tali sehem rizervat dovut lill-attrici mill-wirt ta' ommha Maria Pizzuto in vista wkoll għall-valuri kif gew indikati u dikjarati mill-konvenuta Jane Pizzuto skond id- dok MF 14, u dan prevja u jekk hemm bzonn bl-opera ta' periti nominandi skond il-ligi, u bl-imghax legali skond l- artikolu 615 tal-Kap 16 mid-data ta' l-intavolar ta' l-ittra ufficcjali tal-14 ta' Jannar 2016, sal-pagament effettiv;

3. Tikkonferma li l-attrici hija eredi ta' missierha Joseph Pizzuto li miet fl-10 ta' Dicembru 1987;

4. Tikkonferma konsegwentement li l-attrici:

a. hija proprjetarja ta' $1/10$ indiviz u/jew dak is- sehem verjuri li tiddetermina l-Qorti, tal-fond numru 6, gja numru 4, Palm Street, Paola, inkluz il- garaxx, provenjenti mill-wirt ta' missierha.

b. hija proprjetarja ta' $1/15$ indiviz u/jew dak is- sehem verjuri li tiddetermina l-Qorti, tad-dar numru 83, Paola Square, Paola (eskluz l-hanut Merryland, 83, Paola Square, Paola kif spjegat fid-dikjarazzjoni 4(iii) ta' dan ir-rikors guramentat) soggett ghad-dritt ta' abitazzjoni a favur ta' Jane Pizzuto, provenjenti mill-wirt ta' missierha;

c. hija propjietarja ta' $1/5$ tat-titoli ta' flejjes, investimenti u kontijiet bankarji u kotba tal-bank provenjenti mill-wirt ta' missierha u/jew kwalunkwe oggetti mobbli u li ma kienux jinsabu fid-dar ta' abitazzjoni a limine intus tat-testatur Joseph Pizzuto fil-gurnata tal-mewt tieghu;

5. Tordna lill-konvenuti u/jew min minnhom jaghtu u jroddu lura kopji tac-cwieviet tal-fondi u l-pussess tal-fond 4 Palm Street Paola kif ukoll tal-garaxx adjacenti għewwa l-istess Palm Street Paola, lill-attrici, u dan entro terminu qasir u perentorju li tistabilixxi l-Qorti, u

f'kaz ta' inadempjenza, l- Qorti tahtar periti nominandi sabiex jesegwixxu x-xogholijiet necessarji kif tordna l-Qorti u dan bl-ispejjez għall-konvenuti u/jew min minnhom, u taht dawk il-provvedimenti ulterjuri li l-Qorti thoss li huma opportuni fic-cirkostanzi;

Bl-ispejjez u bl-imghax legali mid-data tal-ittra ufficjali tal-14 ta' Jannar 2015, sal-pagament effettiv."

4. Miriam Cacopardo, Anthony Pizzuto u Rene Pizzuto eċċepew b'risposti ġuramentati separati li rrinunzjaw għall-wirt ta' Maria Pizzuto.

5. Jane Pizzuto eċċepiet:

"1. Illi mhuwiex minnu li l-mejtin Joseph u Maria konjugi Pizzuto kienu akkwistaw erba' (4) propjetajiet izda biss tlieta (3) għaliex il-garage u fond 4, Palm Street, Paola huwa fil-fatt l-istess fond konsistenti biss f'kamra wahda.

2. Illi inoltre jigi rilevati li l-garage ossia fond 4, Palm Street, Paola, kien gie mniffed u integrat mad-dar 83, Paola Square, Paola, b'mod li sar parti mill-istess dar.

3. Illi għalhekk fir-rigward tal-wirt imholli minn Joseph Pizzuto, il-prelegat tad-dritt ta' abitazzjoni gratuwita tad-dar 83, Paola Square, Paola, minnu mholli lill-eccipjenti, li sal-lum għadha xebba, jikkompreni l-kamra ossia fond 4, Palm Street, Paola. Dan il-prelegat gie mholli bir-Raba Artikolu tat-testment datat 6 ta' Marzu 1986.

4. Illi l-prelegat in pjena propjeta imholli minn Joseph Pizzuto lill-eccipjenti u huha Anthony Pizzuto permezz tal-Ewwel Artikolu tat-testment datat 21 ta' Mejju 1986 (Dok MF7), jikkompreni oltre l-hanut Merryland, "il-kmamar kollha fil- pjan terran" liema kmamar fil-fatt jikkostitwixxu il-pjan terran tad-dar 83, Paola Square Paola li tinsab adjacenti u mniffda ma l-istess hanut kif ukoll il-fond 4, Palm Street, Paola, li kif inghad jinsab fil-pjan terran u jifforma parti integrali mid-dar 83, Paola Square, Paola. Jigi kjarifikat li d- dar 83, Paola Square, Paola, oltre għall-kmamar fil-pjan terran appena imsemmija, għandha tarag li jaghti għal tlett sulari ohra.

5. Illi l-prelegat imholli minn Joseph Pizzuto permezz tat-Tielet Artikolu tat-testment datat 6 ta' Marzu 1986 (Dok MF6) thalla biss lill-eccipjenti u mhux ukoll lil huha guvni Anthony (kif erronjament gie dikjarat fil-paragrafu 4(ii) tar- rikors ġuramentat) u tali prelegat jikkompreni izjed

minn dak dikjarat mill-attrici fil-paragrafu 4(ii) peress li jinkludi oggetti ta' metall prezzjus u l-flus kontanti.

6. Illi fir-rigward tal-wirt imholli minn Maria Pizzuto, li taghha l-attrici qed titlob il-legittima, jigi qabel kollox rilevat li hemm lapsus calami fl-Ewwel Artikolu tat-testment datat 16 ta' Awissu 2006 redatt minn Nutar Dr. Maria Christina Saydon (Dok MF 12) stante li huwa pacifiku li l-eccipjenti qatt ma zzewget u lanqas ghandha tfal.

7. Illi fir-rigward ta' dan il-wirt ta' Maria Pizzuto u b'riferenza ghal paragrafu 6 tar-rikors guramentat tal-attrici, jigi rilevat li:

(i) Id-dritt ta' abitazzjoni esklussiv u gratuwtu tad-dar 83, Paola Square, Paola, imholli lill-eccipjent, ghandu jitqies li jikkompreni l-fond 4, Palm Street, Paola, kif fil-fatt jinghad f'dan l-Artikolu "dar tal-abitazzjoni tat-testatrici li llum hi numru tlieta u tmenin (83), Paola Square, u li ghandha bieb iehor ta' garage numru erbgħa (4) Palm Street, Paola". Dan il-prelegat thalla bhala legato di cosa altrui.

(ii) Il-prelegat imsemmi fil-paragrafu 6(iii) tar-rikors guramentat mhuwix korrett fis-sens li kif jirrizulta mill-Ewwel Artikolu paragrafu tlieta (3) tat-testment datat 4 ta' April 2002 (Dok MF10), it-testatrici ddikjarat li l-merkanzija u stock in trade tal-hanut huma kollha propjeta tal-eccipjenti u kwindi ma jidhlux fil-komputazzjoni tal-legittima.

8. Illi fir-rigward tal-valuri ndikati fid-Dok MF14 b'riferenza ghal causa mortis ta' Maria Pizzuto, l-esponenti tikkontesta bil-qawwa l-istess valuri. Tali valuri huma esagerati u assurdi u joriginaw minn stimi li ghamel ir-ragel ta' ohtha Maria Cacopardo, cioe il-perit Carmel Cacopardo, li l-eccipjenti halliet f'idejh fuq insistenza tieghu u meta rrimarkatlu li l-istimi kienu gholjin u ezagerati, hu qalilha li ghandha tuza lilhom ghal causa mortis.

9. Illi nkwantu ghalhekk ghat-talbiet attrici l-eccipjenti issostni s-segwenti:

A. Kwantu ghal legittima mill-wirt ta' Maria Pizzuto:

(a) L-eccipjenti taqbel ma l-ewwel talba

(b) L-eccipjenti ma taqbilx li l-likwidazzjoni tas-sehem riservat ghandu jkun ibbazat fuq il-valuri msemija fil-causa mortis ta' ommha.

B. Kwantu ghal wirt ta' Joseph Pizzuto:

(a) L-eccipjenti taqbel mat-tielet talba

(b)L-eccipjenti, filwaqt li s-sostni li l-garage u l-fond 4, Palm Street, Paola, huma fil-fatt l-istess fond, ma taqbilx li l-attrici ghandha xi sehem indiviz minnu stante li dan hu kompriz fil-legat imholli lill-eccipjenti kif spjegat fil-paragrafu 4 ta' din ir-risposta.

(c) L-eccipjenti ma taqbilx li l-attrici ghandha xi sehem indiviz tal-pjan terran tad-dar 83, Paola Square, Paola kif ukoll spjegat fil-paragrafu 4 ta' din ir-risposta.

(d)L-eccipjenti ma taqbilx li l-attrici ghandha xi sehem mill-flus kontanti li kellu missierha fid-dar 83, Paola Square, Paola, kif spjegat fil-paragrafu 5 ta' din ir-risposta. Inoltre ma taf bl'ebda oggetti mobbli appartenenti lil missierha li ma kienux fid-dar fil-mument tal-mewt tieghu.

(e)L-eccipjenti ssostni li l-hames talba dedotta ghandha tigi michuda stante li l-eccipjenti tgwadi d-dritt esklussiv u gratuwitu ta' abitazzjoni tal-fond 4, Palm Street, Paola, liema dritt gie imholli sija minn missierha u sija fi kwalunkwe kaz minn ommha, anke tramite l-legato di cosa altrui."

6. B'sentenza tal-24 ta' Ġunju 2021 il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili ddeċidiet

hekk:

"1. Tilqa' l-ewwel talba u tiddeciedi li l-attrici hija dovuta s- sehem rizervat skond il-ligi mil-wirt ta' ommha Maria Pizzuto li mietet fil-25 ta' Novembru, 2014;

2. Tilqa' t-tieni talba u tillikwida tali sehem rizervat dovut lill- attrici mill-wirt ta' ommha Maria Pizzuto fl-ammont ta' disgha u tletin elf sitt mija hamsa u sittin ewro u tlieta u erbghin centezmu (€39,665.43) bl-imghax mid-data tal-14 ta' Jannar, 2016 sal-pagament effettiv liema somma hija dovuta lill-attrici mill-konvenuta Jane Pizzuto bhala l-uniku eredi;

3. Tilqa' t-tielet talba u tikkonferma li l-attrici hija eredi ta' missierha Joseph Pizzuto li miet fl-10 ta' Dicembru 1987;

4. Tilqa' limitatament ir-raba' talba u tiddikjara li l-attrici:

a. hija proprjetarja ta' 1/8 indiviz tal-fond konsistenti f'garaxx u l-kmamar ta' fuqu bin-numru 4, Palm Street, Paola, provenjenti mill-wirt ta' missierha.

b. hija proprjetarja ta' 1/12 indiviz mill-ewwel sular l'fuq tad-dar bin-numru 83, Paola Square, Paola soggett ghad-dritt ta' abitazzjoni a favur ta' Jane Pizzuto, provenjenti mill-wirt ta' missierha Joseph Pizzuto.

5. Tilqa' l-hames talba u tordna lill-konvenuti kollha ghajr Rene' Pizzuto jaghtu kopja tac-cavetta u access ghall-fond 4, Palm Street, Paola lill-attrici u dan entro terminu ta' xahrejn mil-lum, bi dritt tal-intimata Jane Pizzuto li tissegrega l- ambjenti originali tal-fond 83, Paola Square, Paola mill- ambjenti originali tal-fond 4, Palm Street, Paola. Fin-nuqqas li l-attrici tinghata c-cavetta u l-access fit-terminu mpost mill-konvenuti l-Qorti tawtorizza lir-rikorrenti taghmel ix-xoghlijiet neccessarji sabiex ikollha cwievet u tiehu access ghall-fond 4, Palm Street, Paola a spejjez tal-konvenuta Jane Pizzuto. Ghal dan il-ghan qed tinnomina lil Perit Mario Cassar sabiex jissorvelja x-xoghlijiet neccessarji sabiex dan ikun jista' jsir fit-termini ta' din id-decizjoni.

L-ispejjez tal-ewwel u tat-tieni talba ghandhom jigu sopportati unikament mill-konvenuta Jane Pizzuto, l-ispejjez tat-talbiet rimanenti ghandhom jigu sopportati mill-partijiet kollha eskluż Rene Pizzuto, kwart kull wiehed. L-ispejjez tal-Perit Mario Cassar nominat f'din id-decizjoni ai fini tal-hames talba f'kaz li jkun hemm bzonnu jigu sopportati mill-konvenuta Jane Pizzuto."

7. Il-konvenuta Jane Pizzuto appellat mis-sentenza, b'żewġ aggravji.

Hija ma qabilitx mal-Ewwel Qorti:

(1) Dwar il-valur tal-proprjetà li fuqu gie kkomputat is-sehem riservat.

(2) Li kellu jiġi mpost imgħax mill-14 ta' Jannar 2016.

L-Ewwel Aggravju:

8. L-appellanti tipprotesta li għall-fini tal-likwidazzjoni tal-leġittima l-Ewwel Qorti kejlet id-diversi proprjetajiet fl-assi ereditarji ta' Maria Pizzuto

quid unum skont it-tieni rapport tal-perit tekniku (€627,160) meta messha kejlithom separatament skont l-ewwel rapport tal-istess perit (b'total ta' €417,000). Issostni li l-attriċi fir-rikors ġuramentat tagħha identifikat 4 fondi separati. L-istess għamli l-ġenituri u r-rieda tagħhom għandha tiġi rrispettata. La l-appellanti u lanqas l-avukat tagħha ma kienu preżenti fl-udjenza li fiha ntalab li jsir it-tieni rapport. Veru li l-fondi huma interkonnessi, imma ma kellhomx jitqiesu bħala proprjetà waħda, kkunsidrat li Maria Pizzuto ddisponiet favur l-appellanti b'titlu ta' prelegat id-dritt t'abitazzjoni u ta' sehemha mid-dar 83 Paola Square, il-ħanut in pjena proprjetà bħala *di cosa altrui* u sehemha mill-garaxx 4, Triq Palma, Ikoll f'Rahaġ Ġdid.

9. Din il-Qorti tqis li l-erba' proprjetajiet jiffurmaw blokka waħda u huma mniffdin ma' xulxin. Skont it-tieni rapport tal-perit ġudizzjarju, iġibu iktar flus jekk jinbiegħu bħala blokka waħda. Fatt mhux ikkontestat mill-appellanti. L-argumenti dwar id-deskrizzjoni tal-proprjetà fir-rikors ġuramentat, l-għoti ta' partijiet minnhom bi prelegat lill-appellanti, u l-allegata rieda tat-testaturi ma jxejjnu bl-ebda mod id-dehen tad-deċiżjoni tal-Ewwel Qorti li tikkunsidra l-valur *quid unum*. Il-valur tal-proprjetà għandu jkun dak li jġib fis-suq fil-mument tal-ftuh tas-suċċessjoni. Għandu jitkejjel in bona fede u skont il-bon sens u m'għandux jitnaqqas artifiċjalment permezz ta' maniġġi ottużi ta' xi *artful dodger*.

10. Mhux eżatt li l-appellanti u l-avukat tagħha ma kinux preżenti għas-seduta tal-14 ta' Ġunju 2018 meta l-Ewwel Qorti ddeċidiet li jsir it-tieni rapport. L-avukat tal-appellanti ttawwal wara s-seduta u ħa konjizzjoni tal-verbal. Ma ngabet l-ebda skuża l-għala ma kinux preżenti waqt is-smiegħ. Lanqas ma talbet it-tfassir tad-digriet rilevanti fis-seduti sussegwenti, u lanqas ippruvat tappella minnu.

11. Dan l-aggravju xejn m'għandu mis-sewwa u qiegħed jiġi riġettat.

It-tieni aggravju

12. L-appellanti tilmenta li l-Ewwel Qorti naqset li tagħti każ ta' dak li qalet fin-nota ta' sottomissjonijiet tagħha rigward id-diskrezzjoni li għandha dwar jekk tapplikax il-*proviso* għall-Art. 615 tal-Kodiċi Ċivili. Hija ddedikat ħajjitha għall-ġenituri. Ħadmet fil-ħanut senza interessi. Il-proprjetà li ħallewliha l-ġenituri kienet bħala ringrazzjament. Għalhekk hemm biżżejjed raġunijiet umanitarji biex ma titgħabbiex bl-imgħax li sal-lum jeċċedi l-ħames snin u nofs.

13. Din il-Qorti tqis li skont l-Art. 615 tal-Kodiċi Ċivili:

“(1) Is-sehem riżervat huwa l-jedd fuq il-beni tal-mejjet riżervat mil-ligi favur id-dixxendenti tal-mejjet u min mill-mara jew ir-raġel jibqa' ħaj.

(2) L-imsemmi jedd huwa kreditu tal-valur tas-sehem riżervat kontra l-beni tal-mejjet. Mgħaxijiet bir-rata stabbilita fl-artikolu 1139 għandhom jiġu miżjuda ma' dak il-kreditu mid-data tal-ftuħ tas-suċċessjoni jekk is-sehem riżervat jintalab fi żmien sentejn minn dik id-data, jew mid-data tan-notifika ta' att ġudizzjarju jekk it-talba ssir wara li jkun għadda dak il-perjodu ta' sentejn:

Iżda l-Qorti tista', fejn iċ-ċirkostanzi tal-każ hekk jeħtieġu, tiddeċiedi li ma jingħatax imgħax jew tistabbilixxi rata ta' imgħax li tista' tkun inqas minn dik stipulata fl-artikolu 1139."

14. Il-leġislatur kien għaqli u b'eċċezzjoni għar-regola tal-*in illiquidis non fit mora*, stabbilixxa l-possibilità tad-dekorriment tal-imgħax fuq is-sehem riservat sa mid-data tal-ftuħ tas-suċċessjoni. Il-leġislatur ta s-setgħa lill-Qorti li tapplika l-ekwità billi tneħhi jew timmodera l-imgħax fejn iċ-ċirkostanzi hekk jinħtieġu. L-Ewwel Qorti ma sabet l-ebda ċirkostanza bħal din fil-każ preżenti. Din il-Qorti tqis li jekk tabilhaqq hu l-każ kif qed tgħid hi stess li ddedikat ħajjitha għall-ġenituri u pattewlha bil-legati ta' proprjetà, mhemm l-ebda raġuni "umanitarja" biex jitneħħa jew jitnaqqas l-imgħax. Hija rreżistiet ingustament il-likwidazzjoni tempestiva tal-leġittima u ta' dan għandha tħallas. Għalhekk ma tara l-ebda raġuni li għala għandha tiddisturba d-deċiżjoni tal-Ewwel Qorti dwar l-imgħax.

Terġa' u tgħid l-imgħax ma ngħatax mid-data tal-ftuħ tas-suċċessjoni, fil-25 ta' Novembru 2014 imma mill-14 ta' Jannar 2016.

15. It-tieni aggravju huwa wkoll mingħajr bażi.

Decide

16. Għar-raġunijiet suesposti din il-Qorti qiegħda tiċġad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata. Spejjeż tal-ewwel istanza kif deċiżi mill-Ewwel Qorti; spejjeż tal-appell a kariku tal-appellanti.

Mark Chetcuti
Prim Imħallef

Robert G. Mangion
Imħallef

Grazio Mercieca
Imħallef

Deputat Reġistratur
da